

KISIPAROS

A Kecskeméti Ipartestület és az Ipartestületek kecskeméti körzetének hivatalos lapja.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben:	Vidékre:
1 évre — 8— P	1 évre — 10— P
Negyed évre — 2— P	Negyed évre — 1.50 P
Egyes szám ára 20 fillér.	
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.	

Felelős szerkesztő **Szabó Sándor** ipartest. elnök
 Szerkesztő **dr. Szappanos Sándor** ipartest. jegyző
 Főmunkatárs
dr. Nagy Sándor ügyvéd, ipartestületi ügyész
 Munkatárs
Soós Imre kiskunfélegyházi ipartestületi titkár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 az Ipartestület helyiségében, Kecskemét,
 III., Széchenyi-tér 7. szám.
 Telefon: 32. sz.
 Cikkék és közlemények szerdán délig, hirdetések
 legkésőbb szerdán estig küldendők be.

Követeljük a kézművesiparban az általános forgalmi és fényűzési adó megszüntetését!

Pártoljuk az ipart.

Az utóbbi években — valószínűleg a kézműiparosság megmozdulásának és szervezkedésének következtében — mindig erősebben és sűrűbben jelennek meg cikkek, és hangzanak el beszédek, melyeknek lényeges tartalma az, hogy a kisiparosság — az u. n. kézműiparosság — az ország lakosságának egyik legértékesebb része, a nemzeti államnak egyik erős pillére, az ország felépítésének olyan segítő eleme, melyre a multban is mindig számítani lehetett, s melynek a jövőben is hatalmas szerep származhat, a melyen tehát segíteni kormányának és társadalomnak nemcsak kötelessége, de hazánk boldogulása szempontjából legfőbb érdeke is, mert hiszen virágzó kézműipar megteremtésével csökken az ipari cikkek behozatala, javul a külkereskedelmi mérleg, tehát szaporodik a nemzeti vagyon. Végső következtetésképpen tehát előkelő kormányférfiak és gazdasági szaktekintélyek megállapítják, hogy a kézműves iparosságot minden eszközzel támogatni kell.

Jól eső örömmel olvasunk örömmel állapítjuk meg, hogy legutóbb is gr. Hadik

János és Teleszky János a Felsőházban erélyes hangon sürgették ennek az iparpártolásnak gyakorlati keresztül vitelét.

Annál fájdalmasabb ezekkel szemben az a tapasztalás, hogy a hangzatos iparpártolás csak szavakban van meg, azonban erre vonatkozó tetteket nem láthatunk, sőt a tényekből mintha az ellenkezőt lehetne kiolvasni.

A kézműipar pártolása három irányban volna eszközölhető és eszközölendő. A tökehiányban szenvedő kézműiparban hitelre és pedig olcsó hitelre volna szüksége, terheit csökkenteni kellene, és munkaalkalmat kellene számára nyújtani.

Ezzel szemben mit kell tapasztalnunk,

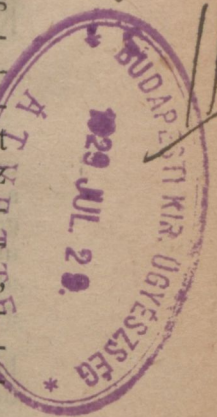
Hitel egyáltalában nincs, sem olcsó, sem drága, pedig töke — üzemi töke nélkül versenyképesen termelni nem lehet.

A terhek nem hogy csökkennének, a meglevő közszolgáltatások nem hogy kisebbek lennének, hanem a meglevő terhek a forgalom csökkenésével fordított arányban emelkednek, sőt a régiekhez újabb és újabb terhek nehezdednek a kézműipar egyébként is

roskadozó vállaira. Elég erre nézve csak egyetlen példára, a Társadalombiztosítási terhekre és azok 24 százalékos késedelmi kamataira hivatkozni s minden kisiparos elszoruló szívvel megállapíthatja, hogy: „terhünket viselni bajos.”

Hátra volna tehát a munkaalakom megteremtése, hiszen elegendő munka esetén, — ha száraz kenyéren is, — de mégis valahogy eltengődhetne a kézműipar. De hát mit látunk itt is. A tekintélyes részben iparos pénzből összegyűlt és összegyűlendő tőketartalékból a Társadalombiztosító lakásokat építet, egyelőre Albertfalván. Azt képzelné az ember, hogy az ipartól gyűlt pénzeket ezen építkezés kapcsán a népjóléti miniszterium visszajuttatja oda, ahonnan beszédettek: nem, hanem az építkezéssel a közszállítási szabályok flagrális megsértésével bankot bíznak meg. A kormányzat, a városok, közintézmények hol itt, hol ott, de mindsűrűbben és sűrűbben kontároknak adják a kézműipar keretébe tartozó munkákat, házi kezelésben végeztetik el azokat, vagy külön vállalatokat alapítanak azok elvégzésére.

Hát ez sok mindenfélének nevezhető el, de iparpártolásnak, a kézműipar felvirágozta-

tásának semmi esetre sem.

Ez az eljárás csak elkeseredést válthat ki és végeredményben oda vezet, hogy elfogy az államnak adófizető része, már pedig hogyan képzelhető tele államkassza adóalany nélkül.

Kérve-kérjük az illetékeseket, kisebbeket-nagyobbakat egyaránt, jól gondolják meg intézkedéseiket, határozataikat és ezeknél mindig legyenek figyelemmel arra, hogy a bölcs gazda nemcsak arra gondol, hogy arasson, hanem arra is, hogy szántani, vetni, a földet jól megmunkálni és trágyázni kell, mert a föld, melynek nem adják meg azt, ami neki kell, csak dudvát és tövist terem. Legyen jó gazda minden hatóság és közeg és gondoljon arra, hogy a kézműiparosság is csak úgy tudja *minden évben* megteremni a maga adófilléreit, ha a létfeltételek és a termelési tényezők rendelkezésre állanak és *munkája van!*

Igazi iparpártolást kérünk!

Az ország sajtója a Kézműves Kamara mellett.

Napirenden a kisipari kérdések tárgyalása.

Örömmel szemléltük az IPOSz országos tiltakozó nagygyűlése után a fővárosi lapokat, mert tárgyilagosan szögezhetjük le, hogy talán még sohasem volt iparosalkalom, amelyről annyit irtak volna, mint a nagygyűlésről.

Leszögezhetjük mindjárt azt is, hogy a legtárgyilagossabb, sőt egyenesen szinpatikus módon közölte a sajtó kisiparosságunk nagyarányú megmozdulását, s a többi kíváncsának mellett egyöntetűen követelik a kisiparosság részére a *Kézműves Kamarát* is.

A Pesti Hírlap, Pesti Napló, Új Nemzedék, Az Est, Esti Kurir vezércikkben foglalkoznak a nagygyűléssel és az ott elhangzott kisipari sérelmekkel, de azonkívül terjedelmes beszámolót is közölnek a következő lapokkal együtt: Budapesti Hírlap, Nemzeti Ujság, 8 órai Ujság, Magyar

Hírlap, Ujság, Magyarország, A Reggel stb.

Úgy látjuk — többek között — e lapok közleményeiből is, hogy kisiparosságunk napja nem leáldozóban van. Csak ne csüggedjünk, hanem bátran, erős akarattal és kitartással küzdjünk: az eredmény ezek után nem lehet kétséges . . .

A kisipar sérelme a Társadalombiztosító építkezésénél.

A kisiparosság tiltakozása a közszállítási szabályzat és az autonómia megsértése ellen.

A július 7-én, Budapesten, a régi képviselőház üléstermében tartott nagygyűlés elhatározta, hogy tiltakozik az Országos Társadalombiztosító Intézetnek albertfalvai értekezése ellen, melyet a legutóbbi napokban adtak ki egy nagybanknak, a közszállítási szabályzat figyelmen kívül hagyásával, s így a kisiparosok, akik manapság jóformán munkanélkül állanak, sokmillió építkezéstől esnek el. Az iparosság a mai napon Papp József, az IPOSz országos elnökének vezetése alatt, melyben a Baross Szövetség, az Országos Iparegyesület, a Keresztény Iparosok Országos Szövetsége és még számos más országos jellegű szakmai szervezet vett részt, memorandumot nyújtottak át dr. Dréhr Imre népjóléti államtitkárnak. Papp József, a küldöttség szónokája rámutatott arra, hogy a Társadalombiztosítónak is be kell tartani a közszállítási szabályzatot és követelte, hogy hívják egybe az Országos Társadalombiztosító autonóm szerveit, mely egyedül hivatott a nyilvános versenytárgyalás kiírásával a munkálatokat lebonyolítani. Dréhr államtitkár válaszában kifejtette, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet autonómiáját december hóban fogják összehívni. Rámutatott az államtitkár még arra is, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok közepette nem lehet decemberig várni és éppen a súlyos gazdasági helyzet az, ami megkövetelte, hogy az építkezéseket sürgősen megindítsák. A kisipari érdekeltségeket azzal igyekezett megnyugtani az államtitkár, hogy a jövő hét folyamán kiírják a Társadalombiztosító Intézet székházépítkezésére vonatkozó versenytárgyalási felhívást, s nemsokára verseny-

tárgyalást írnak ki 370 újabb tisztviselő-lakás, valamint nagyszámú munkáslakás építésére is. A megjelent kézműves iparosságot az államtitkár válasza egyáltalában nem elégitette ki, mivel a közszállítási szabályzat megsértetett flagrns módon, másrészt pedig nem a népjóléti minisztérium, hanem az Országos Társadalombiztosító Intézet autonóm szerve lett volna hivatva az építkezés lebonyolítására. Az autonóm szervek egybehívhatók lettek volna s annak sem volt akadálya, hogy a közszállítási szabályzat betartásával nyilvános versenytárgyalást hirdessenek az építkezésre. Ezért az iparosság a kérdést továbbra is napirenden tartja s követeli a kisiparosságot ért sérelem orvoslását.

Magyar Iparosok Gazdasági szervezkedése.

A Budapesti I. kerületi Iparoskör megmozdulásáról lapunk olvasóit állandóan tájékoztatni szoktuk. — Örömmel állapítjuk meg, hogy ez az alakulat rövid működése óta is olyan sokirányú s az iparosságra üdvös irányú kezdeményezést tett s ezáltal szolgálni igyekezett az iparosközérdeket minden erejével.

Az Iparoskör most a következő körlevelet intézte az ország nagyobb ipartestületeihez:

„A Budapesti I. kerületi Iparoskör vállalkozott arra, hogy figyelemmel kíséri az iparosmozgalmakat s az adandó lehetőségeket felhasználja az iparosság megszervezése érdekében. Lehetetlen ezért szótlanul elhaladnunk a legutóbbi napok eseményei mellett, melyek az iparosság szervezetlenségének igen szomorú képét tárják elélnk.

Vass József népjóléti miniszter úr felsőházi beszéde szégyenbélyeget nyom az iparosságra akkor, mikor kijelenti, hogy „a kisiparosság addig, míg saját öntudatában a maga jelentőségére nem emelkedik, nem várhatja, hogy a kormány átfogó módon segíthessen rajta.”

Látnunk kell tehát, hogy addig, amíg öntudatosan szervezkedve erőinket megmutatni nem tudjuk, addig az intézőkörök támogatására nem számíthatunk, mert azokat csak azok a szervezett tényezők érdeklik, melyek adott alkalommal hatalmukat is meg tudják mutatni.

A népjóléti miniszter úr kijelentése megszabja az irányt, melyen

az iparosságnak haladnia kell, ha mai válságos helyzetén segíteni akar. *Tömörülnie, szervezkednie kell*, félretéve minden egyéni szempontot, olyan táborba kell tömörülnie, mely kizárólag az iparosság érdekeit tartja szem előtt s nem hajol meg sem a hatalom nyomásának, sem a demagógia erőszakának.

Ebredjen öntudatra az iparosság. Mutassa meg, *hogyszavazatával nem támogat senkit, aki nem köti le magát kifejezetten az iparosérdekért s nem támogatja még a hatalmon levő irányzatot sem*, ha az egyik terhet a másik után rója az iparosság nyakára, anélkül, hogy életképességéről gondoskodnék. Főlényes kijelentésekkel az iparosnyomor kiáltó jelenségei felett átsiklani nem lehet.

Tessék a kisiparosságot anyagilag alátámasztani s az anyagilag független iparosság bizonyára öntudatos polgára lessz a hazának, míg egy leszegényedett, a napi gondokkal küzdő iparosság a szélsőségeknek válik vak eszközévé.

Iparosok, értsük meg, hogy egyesülnünk kell!

Ne legyen iparos, aki nem tartozik valamely iparosszervezetbe! Lépjen be mindenki a legközelebbi iparoskörbe, hallgassa meg s támogassa a vezetőséget a szervezés munkájában.

Hírek hallatszanak itt is, ott is, hogy az iparosok szervezése megindult, de hiányzik az az átfogó egységes vezetés, mely ennek a szervezkedésnek eredményét biztosítaná.

Ez indította az ország legnagyobb iparosszervezetét, az Ipartestületek Országos Szövetségét arra, hogy maga vegye kezébe a szervezkedés irányítását s megteremtse a **Magyar Iparosok Gazdasági Blokkját**, melyben foglalkozásra, felekezetre és politikai pártállásra való tekintet nélkül egyesülni kell minden iparosnak, aki megunt már az ígéretek délibábjait s komolyan akarja, hogy a magyar iparosság a társadalomban elfoglalja az őt megillető helyet s az ország parlamentjében is szóhoz jusson.

A Magyar Iparosság Gazdasági Blokkja ki fogja építeni helyi szervezeteit, amelyek mint *Iparosvédő Bizottságok* fognak működni, melyek úgy az egyes iparosok, mint az általános iparosérdek sérelmeit azonnal szóváteszik a központnál, hogy a megfelelő lépéseket nyomban megtehesse. Ebben a munká-

ban a *Budapesti I. kerületi Iparoskör* a magyar iparosság lelkiismereteként kíván működni, hangot adva minden iparoskívánságnak s eljuttatva ezt az itt közvetlen közelünkben élő illetékesek elé.

Felkérjük T. Cimet, szíveskedjék velünk közölni azon bizalomnak örvendő, vezetésre kiválóan alkalmas iparosok nevét, akik a Blokk központi vezetőségébe, illetve a helyi szervezetekbe kiküldhetők volnának, akik minden egyéni érdektől mentesen fogják szolgálni azt az ügyét, melyhez eddig mindig balkezettel nyúltak hozzá.

Hogy pedig mozgalmunkról az ország egész iparosságát állandóan informálhassuk, megalakítjuk az *Országos Iparos Sajtóközpontot*, melyben időnként közölni fogjuk mi az iparosság legsürgősebb teendője szervezkedése érdekében.

Csatlakozzék mozgalmunkhoz s bírja csatlakozásra közönyös iparostársait, mert nem lessz addig boldog a magyar iparos, míg saját maga nem veszi kezébe sorsának intézését...."

Magyarország a barcelonai világkiállításon.

A fenti címmel Ruttkay György irt elszomorító riportot „Az Est” hasábjain arról a szegységteljes lekésegről és minden praktikusságot nélkülöző intézkedésről, amellyel lekésott Magyarország a barcelonai világkiállításról.

Az egész világ minden állama — írja Ruttkay György — idejében el tudott készülni a kiállításával, *egyedül a magyar pavillon készületlen*. A francia, német, olasz, svéd, norvég, svájci, osztrák és spanyol pavillonok már mind kész vannak, csupán az utolsó simításokat végzik rajtuk, addig a magyar pavillonnak a falai nyersen, meszeletlenül meredeznek az ég felé, s a kiállítás anyaga: a földművelési és kereskedelemügyi minisztérium által kiküldött három bútorszállító kocsi ott áll a pavillon mellett leplombázva.

A magyar gépkiallítás és a képzőművészeti kiállítás pedig külön-külön, más helyeken van. Megállapítja Ruttkay György, hogy amíg Svédország, Norvégia, Ausztria és Svájc egy nagy palotában, a kiállítás legforgalmasabb főútján helyezkedtek el, addig Magyarország külön pavillonban széttagolva, akiállí-

tás főhelyétől távol egy hegy tetején lesz, így tehát az odatévedt szemlélő egységes képet sem tud alkotni országunkról!

Megállapítja továbbá a cikkíró, hogy itt *szervezési hiba történt*.

Bizonyos rezignációval olvastuk végig a cikket, mert belőle azt olvastuk ki, hogy a kiállítás nem lesz sem a mezőgazdaságnak, kereskedelemnek és iparnak méltó reprezentása, holott szerencsétlen csonkaországunknak nagy szüksége lenne mai nehéz helyzetében arra, hogy mindenki megismerje, megszeresse, s barátjává váljék.

Ilyen belföldi iparvédelem és külföldi reprezentálás mellett feltétlenül igaza lesz azoknak a baljosoknak, akik az ország mezőgazdaságának és iparának válsága után nem a megváltást jelentő feltámadást hiszik.

Nyolcszáz ezer pengőt költ a kormány külföldi vásárookra, de az mind csak kidobott pénz lesz, ameddig rendet és egységet nem tudnak teremteni e kérdésben az illetékesek, akiknek figyelmét a barcelonai esettel kapcsolatban mi felhívjuk praktikusabb megoldási módokra.

A Kisiparost minden iparos olvassa: hirdetéseinek eredmények. Hirdesse cikkeiket a Kisiparosban.

Elnöki jelentés az IPOSz ezévi rendes közgyűléséhez.

Tisztelt Közgyűlés!

Amikor az Ipartestületek Országos Szövetsége rendes évi közgyűlését tartja és jelentésében beszámol a maga mögött hagyott esztendő tevékenységéről, ennek a jelentésnek hű képét kell adnia az egész magyar kézműves- és kisiparos társadalom helyzetéről. Egy-egy ilyen jelentés csak akkor felel meg céljának, ha az abban leszűrt megállapítások eljutnak minden hová, ahol a magyar kézművesiparosság sorsát intézik és ha azokat figyelembe is veszik.

Az Iposz közgyűlési jelentései igyekeznek megfelelni annak a célnak, amelyről fentebb szözlöttünk; el is juttatjuk ezt a jelentést az illetékes fórumokhoz; nem mondhatjuk azonban, hogy a jelentésünkbe leszűrt

igazságok valami különös figyelemben részesülnének.

Úgy érezzük azonban, hogy mi az iparosságnak tartozunk azzal, hogy közgyűlésünk alkalmával ne csak általános helyzetképet fessünk, de keressük azokat az okokat is, amelyek ennek az értékes társadalmi osztálynak leromlását okozták s rámutassunk azokra az utakra és eszközökre, amelyek a mi szerény nézetünk, szerint, ha általános és gyors boldogulást nem is jelentenének, de mindenesetre jelentős könnyebbé tennének a mindennapi megélhetésért nehéz küzdelmet folytató kartársainknak.

Legutolsó jelentésünket az 1928. évi július 22-iki rendes évi közgyűlésünk elé terjesztettük s ez a jelentés akkor az 1927. évi tevékenységen kívül kiterjedt az 1928. év első felére is; ez alkalommal tehát az 1928. évi július 1-től 1929. évi június 30-ig terjedő teljes esztendőnek működéséről fogunk beszámolni.

Vegyük szemügyre legelőször az általános helyzetet. Ez a múltévihez képest csak annyiban változott, amennyiben rosszabbodásról lehet szó. Azok az általános gazdasági körülmények, amelyek egy egészséges kisipari élet kifejlődését már évek óta akadályozzák, ép úgy fent forogtak és ép úgy hátráltatták iparosaink boldogulását, mint 1926-ban, vagy 1927-ben; s mivel a *munkaalkalmak még inkább kevesbedtek*, a megélhetési lehetőségek csökkentek, a megélhetést és a termelést alákötő terhek súlyosbodtak és sokasodtak: természetszerűleg romlott az egyes életiparosok sztandardjával együtt az egész magyar kézműves- és kisipar helyzet sztandardja is. A magyar kézműves- és kisipar a városokban a középosztályra, különösen a lateiner elemekre támaszkodik, a falvakban pedig arra a kisbirtokos és szegényebb földművelő osztályra, amelynek speciális igényeihez csak a magyar kisipar tud igazodni. Ezeknek az osztályoknak is romolván helyzetük, kevesbedtek a kisiparosság munkaalkamai s mivel ez a kisiparos osztály tökéjét már régen felélte, újabb üzemi tőkegyűjtésre pedig évek sora óta alkalma nem volt, fokozottabban káros befolyást gyakorol a kisiparosok életére és termelésére s pénz drágasága, a hitel hozzáférhetetlensége, a nyersanyagok és félgyártmányok árának emelkedése.

A megrendelési hiány, a munkaalkalmak csökkenése, mindennapos jelenség lett még azokban az iparágakban is, amelyek a legutóbbi időkig talán kevésbé panaszkodhattak és azak a jellemző szimptomák, amelyek a kézműves kisiparosság teljes leromlását napnál fényesebben tanúsítják: az iparigazolványok sorozata visszamutatása s az önálló iparosok napszámosmunka vállalása ma már nem is oly ritkák, mint hinnők.

Ez a közismerten súlyos helyzet a legéberebb figyelemre készítette Szövetségünket; minden megmozdulásunk a helyzet tűrhetőbbé tételére irányult s ha cselekvésünknek nem volt meg a kellő eredménye, ezt bizonyára nem irhatja senki sem a rovásunkra, mert hiszen rajtunk kívül elhivatottan és nem elhivatottan a különféle érdekképviselések egész sora szállott síkra egyik-másik olyan kérdésben, amelytől a magyar kézműves- és kisiparosság sorsának jobbrafordulása függ: jelentősebb eredményt azonban egyik sem mutathat fel, mert igen lassan oszladozik az a fojtogató légkör, amelyik a kisipari életre ránehezedik s ennek a nemzeti és gazdaságiszempontból egyaránt nélkülözhetetlen rétegnek sorsa fölött valóságos átokként lebeg. *Sem a kormánytényezők, sem az országgyűlés, sem ama hatósági faktorok részéről nem találkozunk azzal a megértéssel, amelyet a magyar iparosság megérdemel s még ama kérdésekben is könnyen, vagy gáncsoskodással kell küzdenünk, amely kérdések nemcsak hogy más társadalmi rétegek jogos érdekeit nem érintik, de az állami gondoskodásnak anyagi erőforrásait sem igénylik.*

A magyar iparos az általános gazdasági helyzeten kívül benne él egy adott közigazgatási helyzetben is; azok a problémák tehát, amelyekről saját helyzete függ, egyfelől gazdaságiak, másfelől rendszeti természetűek. A gazdasági problémák közül jelentésünk esztendejében is állandóan napirenden kellett tartanunk a *kisipari hitel kérdését, a forgalmi és fényszerzési adó, a kereseti és jövedelmi adó kérdését, a munkásbiztosítás terheit, a közszállítások és közmunkák visszásságait, az import leépítésével és az exportba való kapcsolódással összefüggő kérdéseket, az iparos-nyugdíj kérdését, stb.*; a rendszeti kérdések között pedig elsőrangú fontosságú az ipar-

testületi reform és az ipartestületek központi szervének kérdése, a munkásbiztosítás adminisztrációjából adódó és a tanonctartással kapcsolatos sérelmek.

Ezeknek a gazdasági és rendszeti kérdéseknek valamennyije szünetlenül és élénken foglalkoztatta Szövetségünket és amíg egyfelől kongresszusaink, közgyűléseink s a vidéki kiszállásainkkal kapcsolatos iparos-gyűlések mindegyike kiterjeszkedett rájuk, másfelől az irodánkból kikerült felterjesztések, emlékiratok és megkeresések tanúsodnak arról, hogy nem mulasztotunk el egyetlenegy alkalmat sem, hogy ezekre a fontos problémákra az illetékesek figyelmét felhívjuk, megoldásukat sietessük és azokra a káros visszahatásokra rámutassunk, amelyeket a megoldás halogatása okozhat.

A hitelkérdés célszerű rendezése, az exportlehetőségek kihasználása és *sürgős munkaalkalmak teremtése* szempontjából nagy várakozással néztünk az újonnan felállított Közgazdasági Minisztérium elé abban a természetes hiedelemben, hogy az új minisztérium szanálási programjába a halálos vergődésben lévő kisipart is bevonja. Alig alakult meg ez az új minisztérium, az életrevaló tervek egész sorával s a kisiparosság helyzetének javítására alkalmas javaslatok egymásutánjával járultunk a közgazdasági miniszter úr elé; emlékiratainknak, küldöttségjárásainknak egyetlen eredménye azonban csak az volt, hogy a Külkereskedelmi Intézet választmányába hívatunk meg s ott adtak módot előterjesztéseink megtételére. Reményeink azonban korántsem mentek teljesedésbe s amikor e jelentésünket megtesszük, sem a kisipari hitel régóta vajdó kérdésének megoldásáról, sem a munkaalkalmak teremtésére alkalmas rendelkezésekről, sem az exportlehetőségek kihasználásáról nem beszélhetünk.

Mikor a természetes munkaalkalmak oly ritkák, mint most, az iparosságnak meg kell ragadnia mindent, hogy ezeket az elmaradó munkaalkalmakat pótolja; ezt a célt szolgálná, legalább is részben, ha a kisiparosság a közszállításokban és közmunkákban részesedhetné. Ezen a téren sem számolhatunk be azonban kedvező változásról, mert ugyanazok a körülmények tették szinte lehetetlenné a közszállítási alkalmaknak javunkra fordítását,

amelyek ellen már oly régóta panaszkodunk s bár a Közszállítási Szabályzat reformja folyamatba tétetett, alig van okunk hinni a gyors javulásban.

A kézműves- és kisiparosság évek óta sürgeti a *fényűzési adó eltörlését*, mert ez nemcsak a belső termelést terheli, de egyik akadály a exportlehetőségeknek is s ugyanakkor okozója annak, hogy a külföldre menő s onnan hazajövő magyar kövönység a fényűzési adóterhertől mentes külföldi iparcikket hozza magával. A forgalmi adó tekintetében — ha már ezt az adó nemet egyelőre végleg eltörleni nem lehet — könnyebbé várnak az iparosság a *tiszta egyfázisú forgalmi adó behozatalától*; úgy látszik azonban, hogy a finanszírozáspontokon kívül a gyáripár ellenállása is elegendő ahhoz, hogy ez a méltányos követelés teljesedésbe ne menjen.

Az iparosság jogosan panaszkodik, hogy a mai adórendszer aránytalanul súlyos terheket rak vállaira, hogy más társadalmi rétegekkel szemben méltánytalanul magas közterhek viselésére kényszerül s hogy azok a könnyítések, amelyeket az adókiutak és adóbehajtások során tapasztaltunk s amelyeknek további kiépítését a pénzügyminiszter úr kilátásba helyezte, alig fogják ellensúlyozhatni azt a kedvezőtlen kihatást, amelyet az *aránytalanul magas kereseti és jövedelmi adók* okoznak.

Szinte elkeseredetten panaszkodik iparosságunk azok ellen a terhek ellen, amelyeket a *betegségélyezés és munkásbiztosítással* kapcsolatban kell viselnie s amelyekhez a jelen év elejétől még az *alkalmazottak aggkori és rokkantsági biztosításának terhei* járultak. Jogos is ez a panasz, mert ezek a szociális alkotások olyan időben nehezítik meg az iparosság életét, amikor amúgy is alig tudja a mindennapit a maga családja számára megkeresni s amikor könnyes szemmel kénytelen nézni, hogy amíg alkalmazottjairól és azok családtagjairól a legmesszebbmenő, sokszor fényűzésszámba menő gondoskodás történik, addig az iparosnak és családtagjainak betegsége esetében, vagy megrokkánásakor csak nyomorúság vagy koldúsbot jut. A kisiparosságnak az Országos Társadalombiztosító Intézettel szemben táplált ellenszenvét és elkeseredését az adminisztrációval kapcsola-

tos bajok is fokozzák: a *kamatterheken kívül a kézbesítési díjak felszámítása és az a nehézkesség, amellyel ügyeit intézik*. Annak az *aránytalanosságnak* a megszüntetését, amely abban nyilvánul meg, hogy a Társadalombiztosítót sokkal kisebb mérvben igénybevevő kisiparosság ugyanannyival járul ennek az intézménynek a fenntartásához, mint az annak előnyeit sokszorosan élvező gyáripár, — a *túltengő adminisztráció reformját* s az ügykezelésbe való betekinthetőség alkalmát a kisiparosság attól az *autonómiától* várja, amelynek szerveibe a közelmúltban a választásokat is megejtette, mi azonban aggódva nézünk a közel jövő elé is, mert azt látjuk, hogy a kisiparos existenciák ereje napról-napra fogy, ellenálló-képességük csökken s kérdés, hányan érik meg közülük a visszaállított adminisztráció előnyeit.

Az a szinte reménytelen helyzet, amelybe a kisiparos társadalom napjait éli, riasztotta el bizonyára a népjóléti miniszter urat is az u. n. *iparosnyugdíj* kérdésének közel jövőben való megoldásától s a mai viszonyok közepette alig vállalhatók mi magunk is a kockázatát egy újabb általánosan kötelező, de jelentékeny több teherrel járó szociális intézkedésnek, aminthogy eleve élénken tiltakoznunk kell a *munkanélküliség* esetére való *biztosítás* intézményének a *behozatala* s minden olyan szociális reform bevezetése ellen (általánosan kötelező 8 órai munkaidő, kollektív szerződések), amelyek igen humánus elgondolásoknak lehetnek egyébként az eredményei, de amelyek egy trianoni csonkaország terhére nem szabhatók.

[Folyt. köv.]

Az ideiglenes házadómentességet újból lehet kérni.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint mindazok, akik annak idején a *házadómentesség* iránti *kérvényüket* egyáltalán nem, vagy csak elkésztetten adták be, újabb kérvényeiket, az eddigi mulasztás igazolása mellett, *szeptember hó végéig benyújthatják*. — Felhatalmazta egyben a miniszter a kerületi adófelügyelőségeket és m. kir. adóhivatalokat, hogy az ideiglenes házadómentességet adják meg a földbirtokrendezés során házhelyhez jutottaknak, valamint azon

háztulajdonosoknak, akik az építkezési engedélyt későn vették kézhez, — amennyiben az épület 1924. augusztus 1 után vétetett használatba. Minden más esetben az elbírálás jogát a miniszter magának tartotta fenn.

KÖRZETI HIREK.

— **Augusztus 18-án lesz a kiskunhalasi körzeti nagygyűlés.** Az IPOSz vezetőségével történt megállapodások folytán — amint arról röviden hirt is adtunk lapunk olvasóinak — Kiskunhalason aug. 18-án tartjuk legközelebbi körzeti ülésünket. A gyűlés meghívói hamarosan szétküldetnek s hisszük, hogy a hagyományos siker ezuttal is emlékeztetéssé teszi tanácskozásunkat. Az előjelek után ítélve, képviseltetni fogja ott magát minden Ipartestületünk és Iparoskörünk, míg a tárgysorozat felöleli az összes aktuális ipari problémákat.

Papp József elnök az általános helyzet ismertetésén kívül az *iparosság gazdasági szervezkedéséről*, az u. n. *iparosvédő bizottságok megalakításáról, feladatáról és működéséről* fog értekezni; dr. Lippay István tb. igazgató a *kisipari hitel, munkaalkalmak szerzése és a Társadalombiztosítói ügyekről* tart előadást; dr. Szappanos Sándor tb. főtitkár, körzeti jegyző a *vásárlásokról* beszél.

Füredi Lajos, az IPOSz tb. igazgatója a kontárkérdést fogja megvilágítani; mint értesülünk, a gyűlésen megjelenik Fröhwrth Mátyás orszgy. képviselő is, aki az IPOSz ügyeknek, országos hírű szakértője és lelkes támogatója, s aki az általános ipari kérdésekről tart előadást.

A gyűlést Szabó Sándor körzeti elnök, az IPOSz társelnöke vezeti be.

Kérjük a körzeti Ipartestületeket és iparosköröket, hogy indítványukat a Kecskeméti Ipartestületnél **legkésőbb aug. 7-ig** jelentsék be. A társaságban résztvenni szándékozók pedig a kiskunhalasi Ipartestületnél jelentkezzenek aug. 10-ig.

Hihetőleg a kecskeméti küldöttséggel tartanak dr. Horváth Mihály és dr. Szabó Iván országgyűlési képviselők is, mint akik minden megmozdulásunkban mellettünk állanak.

Ha mindezekhez hozzászámítjuk, hogy a kiskunhalasi országgyűlési képviselő a helyi előkelőségekkel,

hatóságok vezetőivel szintén jelen lesz a gyűlésen: bizonyosra vesszük, s már előre is elkönnyelhetjük a várt sikert, amelynek nyomán az iparosság helyzetének javulása lesz várható.

A Kézműves Kamarát, munkaalkalmakat, kisipari hitelt sürgettek a kisiparosok a csongrádi körzeti gyűlésen.

„A Kézműves Kamarát régebben sürgettem, mint bárki más” mondotta **Körmendy Mátyás**.

A Csongrádmegyei Ipartestületek Szövetsége f. hó 14-én Csongrádon rendkívül látogatott és nagysikerű körzeti gyűlést tartott, melyen az IPOSz képviselőjében megjelent Papp József országos elnök; továbbá részt vett a gyűlésen Körmendy Mátyás felsőházi tag, Greskovics József Csongrád város országgy. képviselője, dr. Lippay István az IPOSz tb. igazgatója, a Csongrádmegyei Ipartestületek kiküldöttei, valamint Csongrád városának több száz kisiparosa.

A gyűlést Czégány Sámuel, a csongrádi Ipartestület nagybuzgalmú elnöke nyitotta meg; üdvözölte a megjelent vendégeket s felkérte Papp József országos elnököt előadásának megtartására.

Papp József nagyszabású előadást tartott a kisiparosság szervezkedéséről, a munkaalkalmak létesítéséről, a kisiparosok munkába állításáról, az import kiszorítására és az export bekapcsolására vonatkozó kisipari kívánságokról, az ipartestületi reformról és a Kézműves Kamaráról.

Körmendy Mátyás felsőházi tag a kisiparosságra nyomasztó terhekről beszélt, kívánván a vásárló közönség fogyasztó képességének növelését, hogy ezáltal a kisiparosok munkához juthassanak. Beszédének különös érdekessége volt az a kijelentése, hogy: „Kézműves Kamarát korábban kívántam — ugymond — mint bárki más”. A cím kérdésére azonban nem helyez súlyt, a fő, hogy a kisiparosságnak központi érdekképviselői szerve minél előbb megvalósíttassék.

Greskovics József országgy. képviselő szintén leszögezte magát a Kézműves Kamara mellett s beszédjében kijelentette, hogy a kis-

iparosságnak erre vonatkozó kívánását a képviselőházban a legnagyobb eréllyel támogatja. Dr. Lippay István tb. igazgató a kisipari hitelről, s a társadalombiztosítóról beszélt, majd indítványára kimondta a körzeti gyűlés, hogy megalakítja az iparosvédő bizottságot, melynek feladata a közelgő törvényhatósági választások előkészítése, az iparosságnak gazdasági és szociális kérdésekben segítségére lenni. Az iparosvédő bizottság kebelében megalakítják az iparosok temetkezési csoportját, melynek révén a kisiparos elhalálása esetén a kisiparos olyan összeghez jut, melyből tisztességesen eltemethető lesz.

Gyuriss István dr. a szegedi ipartestület titkára beszámolt a Csongrádmegyei Szövetség működéséről s ennek kapcsán ismertette Halász Ferencnek a szentesi ipartestület elnökének indítványát a tanoncnevelésről. Gyuriss István előadása élénk tetszéssel fogadtott. Varga Mihály a csongrádi ipartestület érdemes alelnöke, a kirakodó vásárokról beszélt, majd Dragon Lajos és mások felszólalása után Papp József országos elnök indítványára kimondta a gyűlés, hogy csatlakozik a revíziós ligához, Kertész Pálnak a kisteleki Ipartestület alelnökének indítványára pedig elhatározta a körzeti gyűlés hogy a legközelebbi körzeti gyűlést Kisteleken tartják meg. A körzeti gyűlés táviratilag üdvözölte Herrmann Miksa kereskedelemügyi minisztert abból az alkalomból, hogy az iparosérdekeket a felsőházban megvédte; bizalmáról és ragaszkodásáról biztosítván, kérte a minisztert, hogy a Kézműves Kamaráról és az ipartestületi reformról szóló törvényjavaslatot mindjárt ossza a legelsőnek terjessze a törvényhozás elé.

A nagyszerűen megrendezett és mindig magas nivón mozgó körzeti nagygyűlést Czégány Sámuel elnök köszönő szavakkal zárta be, majd utánna társas ebéd volt, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Árverési hirdetmény.

1929. év július 20-án, szombaton d. e. 9 órakor, az Iparos Otthon kisudvar helyiségében plüs-diványok, kályhák, ablaktokok és szárnyak, stb. tárgyak házilag árvereztetnek el.

Közös bizottság.

HIREK.

— **A városi választások.** Mint már előző számunkban is közöltük, az iparosság vezető emberei élénk figyelemmel kísérik a választással kapcsolatos mozdulatokat, hogy a tb. bizottsági tagválasztás az iparosságot teljes felkészültségben találja. Közöljük, hogy a választói névjegyzékből elhalálozás, elköltözés, más helyen való állandó tartózkodás, vagy bűncselekmény miatt kihagyottak névjegyzéke elkészült és az Máté Sándor városi irodai igazgatónál (Városháza, I. em., központi iroda) közszemlére kitétetett. Kérjük iparostársainkat, hogy a jegyzéket megtekinteni és esetleges panaszait szerkesztőségünkben, vagy dr. Nagy Sándor ipartestületi ügyésznél (új városi bérház, I. em. 6.) előadni el ne mulasszák, hogy a kellő jogorvoslást megtehessek. Arra is felhívjuk iparostársaink figyelmét, hogy a helybeli napilapokban a virilis alapon választók névjegyzéke megjelent. Amelyik iparostársunk úgy találja, hogy ebben a névjegyzékben jogosultsága dacára benne nincs, ebbeli észrevételét a fentírt helyen szintén közölje, hogy a jogosultság érvényesítése iránt a szükséges lépések — természetesen díjtalanul — megtehetők legyenek.

— **Csizmadia ipartársulat választmányi ülése.** Julius 16-án, kedden d. u. tárgyalta a teljes számban megjelent választmány a cipész szakosztály átiratát, s kimondta, hogy a csizmadia ipartársulat teljes egészében támogatja a cipész szakosztályt a szakmákat közösen érdeklő ügyekben. A szakmai ügyeket, valamint a közszállításokat stb. közös üléseken megtárgyalhatják a jövőben, s azokat vita estélyekben megvitathatják. Egyben kimondták, hogy ipartársulatuk a törvényhatósági bizottsági tagok választásában minden erejükkel közreműködnek, hogy oda minél több iparos bejuthasson.

— **Panasz a posta és vasút ellen.** Iparos és kereskedői körökből mind sűrűbben hallik a panasz hogy a posta telefon szolgálata nem felel meg azoknak a kívánalmaknak, amelyet különösen Kecskemét élénk forgalma manapság megkíván. Áll ez különösen az interurbán beszélgetésekre, amelyek különösen azért bonyolíthatók le nehezen, mert a vezetékek rosszasága miatt a beszéd nehezen hallható, úgy, hogy

az első három perc azzal tellik el, hogy a hívó és felhívott egymás kilétét nagynehezen megállapíthatják. Ugyancsak panasz van a vasút ellen is, olyan irányban, hogy a gyümölcsszállítással kapcsolatban napról-napra nehézségek merülnek fel a pályaudvar szűk volta és a rendelkezésre álló vagonok elégtelensége miatt. Mind két panasz erőteljesen befolyásolja és pedig hátrányosan, Kecskemét immár világhírűvé vált kereskedelmi forgalmát, amely egyben országos kár is, de erősen érinti az iparosságot is, mert ezen kereskedelem által Kecskemét és környékének jövedelmezősége is csökken, pedig az ipar ezt a csökkenést erősen megérzi. Jól tudjuk, hogy ezen mizériáknak kútforrása az, hogy a jelenlegi kezek között sem a posta, sem a vasút nem teheti meg azt, amit tenniük kellene, amikor tehát mindkét közintézmény vezetőségét arra kérjük, hogy a közönség igényeit a lehetőséghez képest kielégíteni törekedjenek, egyben arra is felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy az új postapalota felépítését és a pályaudvar kibővítését minden eszközzel és állandóan szorgalmazzák, mert a város és ország lakossága sínyli meg azt, ha ezek a mizériák állandósulnak, ami végredményben az államkasszáját is érinti, mert a közterhek csak akkor lesznek elviselhetők, ha az említett közintézmények tökéletesen működhetnek.

— **Jelentkezés konzervipari tanfolyamra.** A M. Kir. Erjedéstan Intézet folyó évi augusztus hó 16-tól szeptember 21-ig konzerviparosok, gyümölcsfőzeléktermelők és háztartással foglalkozók részére konzervipari tanfolyamot rendez. A tanfolyamon előadtnak (gyümölcsök, főzelékek, húsok, konzervszerű feldolgozásának összes módszerei, must sűrítése, főzelék, gyümölcs, szőlő szárítása), konzervipari technológia és recept-kúra, mikológia elemei, különös tekintettel a konzervgyártásra, savanyító iparra, konzervipari kémia, anyagisme, élelmiszertörvények, húsvizsgálat, főzelékisme és termesztés, gyümölcsisme és termesztés, csomagolás, szállítás. Az elméleti előadásokat kiegészítik az intézet laboratóriumában és konzervüzemében tartott gyakorlatok. Jelentkezhet minden érdeklődő a M. Kir. Erjedéstan Intézetnél (II. Hermann Ottó-út 15. sz.) augusztus 6-ig 25 pengő tandíj

befizetésével. Indokolt esetben fél, illetve egész tandíjmentesség is kérhető. — A vizsgát sikerrel letevők bizonyítványt kapnak. Elfoglaltság egész nap.

— **Meghívó.** A kovácsmesterek szakosztálya f. hó 25-én, csütörtökön este 8 órakor az Iparos Otthon helyiségében szakosztályi ülést tart. Az elnökség külön meghívót nem bocsájt ki, hanem ezúton kéri az összes tagok pontos megjelenését. Az Elnökség.

— **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** elvi jelentőségi állásfoglalásai ipari ügyekben:

Közkereseti társaság formájában folytatott kézművesipart az üzlet vezetésére jogosított, képesített társagnak a társaság számlájára *tényleg* üznie kell, mert ha eszt nem teszi, strohmanná válik. Konkrét esetben iparkihágásban elmarasztalónak jevasoltuk a közkereseti társaság mindkét tagját azért, mert a képesített, azaz az üzlet vezetésére jogosított tag más cégnél van állandó alkalmazásban és így csak formailag tagja a társaságnak, amivel elősegíti az iparkihágás elkövetését, a nem képesített tagnak az elmarasztalását pedig azért javasoltuk, mert képesített társ nélkül üzi a képesítéshez kötött mesterséget. (51.886/1929)

A tanonc egy időben csak egy képesítéshez kötött iparra szerződethető, még akkor is, ha az iparos több ipart folytat. Az 1922. XII. t.-c. 89. §-a megszabja a tanoncidő legrovidebb tartamát, amiből az következik, hogyha a tanoncot ugyanazon időben két, vagy több nem rokoniparra is szerződtenék, azzal kijátszának nemcsak a törvény betűje, hanem szelleme is. (28.066/1928.)

Iparossegéd ugyanazon iparosnál egy időben több szakmában is foglalkoztatható. (29.066/1928.)

A munkakönyv a törvényes kellek fennforgása esetén kiadandó, annak kiállítását az ipartestület egyes előjárásági tagjainak ellenzése nem akadályozhatja meg. Viszont a törvényben megszabott kellekekkel nem rendelkező egyén részére még abban az esetben sem állítható ki a munkakönyv, ha az előjárásági a munkakönyv kiadása mellett foglalna állást, mert az ipartestület nem teheti túl magát a törvény rendelkezéseire. (54.524/1928.)

— **Ki javíthat kerékpárokat?** A géplakatosok és a műszerészek között sokáig vita folyt amiatt, hogy a kerékpárjavítást tulajdonképpen melyik ipar munkakörébe tartozik: ami nem tulajdonítható másnak, mint annak, hogy az annak idején e tárgyban kibocsájtott miniszteri rendeletek is egymásnak ellentmondóak voltak. Mert amíg a 32.397—1898. K. M. sz. rendelet szerint a kerékpárjavítással a géplakatos nem foglalkozhatott, addig az 58.503—1899. K. M. sz. rendelet értelmében viszont a géplakatos javíthatott kerékpárt. A később kialakult gyakorlat folytán azután a 78.689—1922. K. M. sz. rendelet a kerékpár javítást ismételten a műszerész ipar munkakörébe tartozónak utalta.

A 43462—1904. K. M. számú rendelet a műszerész ipart a képesítéshez kötött iparok közé sorolta és ezzel megszűnt az említett bizonytalanság is, mert azzal, hogy a műszerész iparnak nyilvánított, tevékenységi-, illetőleg munkaköre is teljesen megkülönböztetett a géplakatos ipartól, amelyből kifejlődött és kiszakadt, éppen ezért ettől az időtől fogva a géplakatos nem végezhetett kerékpárjavítást, miután e munkakör 78698—1903. K. M. sz. rendelet kimondottan annak a műszerész iparnak a munkakörébe utalta, amely a 43.462—1904. K. M. sz. rendelettel a géplakatos ipartól különálló képesítéshez kötött iparnak nyilvánított.

A gyakorlatban azonban még jóideig rendezetlen állapot maradt e téren. Legalábbis azt bizonyítja, az a körülmény, hogy újabb rendelet kellett kibocsájtani az említett kérdés tisztázása végett. E rendelet a 67.497—1925. K. M. sz. alatt jelent meg és a következőkben intézkedik: „írógépnek, varrógépnek és kerékpárnak javítása az 1922. évi XII. tc. 13. §-ának 51. pontjában említett műszerész iparnak körébe tartozó tevékenység.”

Ha azonban lakatos a kerékpárjavítással már a 78.698—1904. K. M. sz. rendelet életbelépése előtt foglalkozott akkor azzal most is foglalkozhatik, erre akkor szerzett joga van.

! KISIPAROSBAN !
! HIRDESSZEN !

— **Fázisadó a cukrásziparban.** Lapunkban megemlékeztünk már a Budapesti Cukrász és Mézeskalácsos Ipartestület közgyűléséről és megindított akciójáról. — Az Ipartestület vezetősége újabban eljárta a pénzügyminisztériumban a szakma sérelmei miatt s ígéretet kaptak, hogy a cukrázók fényűzési jellegét megszüntetik és árúikra *ügynevezett fázisadót fognak kiróni.* A Budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestülete a napokban rendkívüli taggyűlést hívott e tárgyban össze, amelyen a felszólalók a cukrásziparosok tarthatatlan helyzetét tárták fel. A taggyűlésen az az egyetemes álláspont alakult ki, hogy ez a fázisadó — mely a fényűzési és általános kereseti adó egyesítése útján jönne létre — nem lehet magasabb 3%-nál.

— **Hentes kenyeret és burgonyát árúsíthat-e?** A kenyér és fehérsütemény árúsítását a 93.608 — 1928. K. M. számú rendelet a hentesnek megengedi; minthogy azonban a hentes a burgonyakereskedést nem vonhatja üzlete körébe, terhelt azon cselekményével, hogy a kubikusok részére burgonyát árúsított, kihágást követett el. (A soproni kamara szakvéleménye.)

— **A vendéglősök és koresmárosok üzletköre.** A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter úr 85.659/1929. K. M. sz. alatt hozott elvi határozata teának vendéglőben és koresmaüzletekben való kiszolgáltatása tárgyában: A vendéglősök, vendéglői iparra szóló iparendelvényük alapján vendégeiknek teát kiszolgáltathatnak. A koresmaüzletek közül teának kiszolgáltatására csak azok jogosultak, amelyek a 78.000/1923. K. M. számú rendelet (R. T. 611.) 130. §-a szerint korlátolt terjedelemben meleg ételeket is kiszolgáltathatnak. Hogy a vendéglős és az előzők értelmében tea kiszolgáltatására jogosult koresmáros a teához rumot is felszolgáltathat-e, italmérési jogának terjedelmétől függ.

Dr. Nagy Sándor ügyvéd, a kecskeméti ipartestület ügyésze irodáját V., Rákóczi-ut 17—19. szám alá, az új városi bérházba helyezte át. Bejárat a nagyalomás felől, Vak Bottyán-utcai kapun. Iroda I., 6. sz. a. Ipartestületi tagoknak minden hétköznap d. u. 4—6-ig rendelkezésre áll.

Kiadó a központban

egy fél pincehelyiség, mely rak-tár céljára kiválóan alkalmas, az Iparos-Otthon épületében. Értekezni lehet az Ipartestület hivatalos helyiségében.

NYOMTATVÁNYAIT

OLCSÓN,
IZLÉSESEN
ÉS PONTOSAN A

„HUNGÁRIA“
NYOMDA RT.-

nál SZEREZHETI
BE. KECSKEMÉT,
ARANYJÁNOS-U. 6
SZÉCHENYI-TÉR 1

Kérjen árajánlatot!

Zuhanyfürdő megnyitás.

Értesítjük a t. közönséget, hogy zuhanyfürdönket hétfőn július 1-én megnyitottuk és a t. Közönség rendelkezésére bocsátottuk.

A zuhanyfürdő hétfő, szerda, pénteken a férfiak, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap a nők részére áll rendelkezésre, tehát a gőzfürdővel ellentétes beosztásban.

A zuhanyfürdő egyszeri használati díja törülközővel és köténnyel 60 fillér, személyzet kiszolgálási díja 10 fillér, tyúkszemvágás 30 fillér.

Ez alkalommal is felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy gőzfürdőkben elismert gyógyhatású kóli rádiomos gyógyiszap kezelésben állandóan részesülhetnek ilyen kezelést igénylő betegek az 1.60 pengős gőzfürdő díj mellett 40 fillér pótdíj lefizetése ellenében.

Kecskeméti Gazdasági Gözmalom és Gözfürdő Rt. igazgatósága.

Laptulajdonos: A Kecskeméti Ipartestület.
Felelős kiadó: Szabó Sándor ipartest. elnök.

KÖSZÖRÜLÉSÉT,

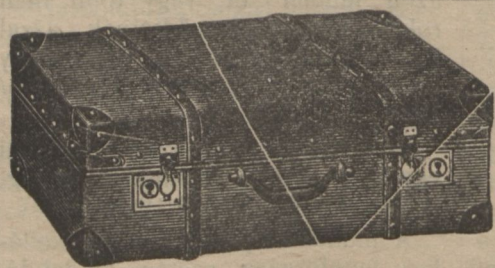
Borotvák, fodrász, szabászolók, orvosi-műszerek, kések, zsebkések, bárdok stb. valamint mindennemű tárgyak

NIKKELEZÉSÉT,

versenyképesen jól és olcsón vállalkoz

Jámbor István

Géperőre berendezett késes és műköszőrűs műhely VII., Trombita-u. 6. sz.

Bőröndöt és bőrdíszműárut szakszerűen készít és javít

SELLINGER

bőröndös

KECSKEMÉT, ARANY JÁNOS-U. 1.

Állandó raktárt tart saját készítésű BÖRÖND- ÉS BÖRDISZMŰ ÁRUBÓL

Bőrönd huzatok 24 óra alatt készülnek. Ugyanott tanuló felvétetik.

MA MÁR MINDENKIT ÉRDEKEL, HÖLGYEKET ÉS URAKAT!

Férfi és női ruhák egészben vegyileg tisztítatnak bármilyen színre festetnek! • Gyászruhák 12 óra alatt készülnek. A legjobb festőkartonok és konyhakötények minden időszakban kaphatók. Kicsinyben és nagyban bérben festeni vállalok. • Szolid és pontos kiszolgálás! • Jutányos árak! A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

PESKÓ UTÓDA SZÉLES IMRE
Csongrádi-utca 4, szám, bent az udvarban.